

# **12. СУ „Цар Иван Асен II”- гр.София, район „Средец”**

## **П РА В И Л Н И К**

### **за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в 12. СУ ”Цар Иван Асен II”**

#### **I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

1. Настоящият Правилник е разработен съобразно разпоредбите на ЗПУО, Закон за здравословни и безопасни условия на труд, Кодекс на труда.

2. Правилникът се приема на ПС и се утвърждава от директора.

3. Настоящият правилник подлежи на изменение и допълнение, съобразно нуждите на учениците и работещите в 12. СУ или при промяна на законовите и подзаконовите нормативни актове, гарантиращи правото на безопасни условия на обучение и труд в Република България.

#### **II. ОБХВАТ НА ПРАВИЛНИКА:**

1. Настоящият правилник се отнася за всички работещи, служители и ученици на 12. СУ, както и за всички, пребиваващи в сградата или намиращи се продължително време на прилежащата към нея територия и урежда техните права и задължения по осигуряване и контролиране на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

1.1. Правилникът се отнася и за провеждането на извънкласни и извънучилищни дейности.

1.2. Правилникът се прилага и при работа извън сградата на училището от страна на помощния персонал.

2. Прилагане на Правилника:

2.1. Директорът разработва Правилник за осигуряване на безопасни условия за обучение и труд, който се приема на Педагогически съвет.

2.2. Всички работници и служители се запознават с Правилника.

2.3. На първата за съответната паралелка родителска среща с Правилника се запознават родителите / срещу подпис /.

2.4. Учениците, в часа на класа, се запознават с Правилника / срещу подпис/.

2.5. Директорът, с помощта на съответните длъжностни лица, осъществява периодични проверки на изходите за евакуация, пожарогасителите, противопожарните врати и общото състояние на сградата и двора съобразно осигуряването на безопасни условия на обучение и труд. При възникването на епидемична ситуация, Директорът организира противоепидемичните мерки в сградата и на прилежащата към нея територия, съобразно заповедите на оправомощените длъжностни лица и институции.

2.6. При възникването на епидемична ситуация, директорът организира противоепидемичните мерки в сградата и на прилежащата към нея територия, съобразно заповедите на оправомощените длъжностни лица и институции.

2.7. До края на месец октомври директорът проверява тетрадките за инструктаж, водени на основание на този Правилник.

### **III. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД В ЧАСОВЕТЕ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ**

1. Влизането в салона и съблекалните става само с разрешение на учителя. В салона се влиза само със спортни обувки.

2. Ползването на физкултурните уреди и пособия става само в присъствието на учителя по физкултура.

3. При изпълнение на упражнения на уреди, същите да бъдат изпълнявани само когато е обезпечено пазене и помощ.

4. Строго се забранява достъпът до ел.инсталацията, включването и изключването на електрозахранването от страна на учениците.

5. Да се пазят прозорците и стъклата от счупване, като всяка повреда да се възстановява от извършителя за негова сметка.

6. Да се спазва строг ред и дисциплина при провеждане на учебен час, като след завършване на часа всички уреди и пособия се подреждат на установените за това места и се проверява тяхната безопасност.

7. За установени нарушения по отношение на обезпечаване обезопасяването в часовете по физкултура, своевременно да се информира ръководството и се вземат необходимите мерки за тяхното отстраняване.

### **IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В ЧАСОВЕТЕ ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ, ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФИЗИКА И АСТРОНОМИЯ**

1. Да не се пипат с ръце химикалите.

2. Да не се пипат без разрешение на учителя лабораторните проби и уреди.

3. При работа с химикали учениците да не се надвесват над съда или спиртната лампа.

4. При нагряване епруветката да се държи със специална щипка, и то така че да не пръска върху седящите наблизо ученици.

5. Спиртната лампа да се пали само с кибрит и да не се пренася запалена.

6. С отровни газове да се работи само в камина.

7. След приключване на работа учениците измиват ръцете си и почистват работното място.

8. Лесно запалимите материали се съхраняват в металически шкафове.

9. В лабораторията да има противопожарни средства.

10. Провеждането на практикуми / лабораторни упражнения / по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование да става само в присъствието на учителя.

11. Преди провеждането на практическо обучение или на дейности, изискващи използване на химически реагенти, да бъде провеждан инструктаж.

## **V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В ЧАСОВЕТЕ ПО ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ.**

1. Осветеността на работното място трябва да бъде 300 – 500 лукса. Не се допуска ниво на осветеност под 300 лукса за екрани с позитивен контраст / тъмни знаци на светъл фон /.

2. Прозорците да бъдат на височина, позволяваща операторът да вижда навън при седнало положение и да се поставят по-ниско от тавана, за да се избегне проникването на светлинния поток на зенита.

3. Задължително е използването на слънцезащитни средства / за предпочитане са щори с вертикални ламели /.

4. Температурата на въздуха да е в границите на 18– 22 градуса С. През зимата не по-ниска от 18 градуса, а през лятото не по-висока от 26 градуса.

5. Влажността на въздуха – 45 – 60 % .

6. Подът на помещението трябва да бъде с антистатично покритие.

7. Радиочестотите, електромагнитните полета, излъчвани от екрана и от монитора да са в границите на регламентираните хигиенни норми на населението.

8. Нивото на шума не трябва да надвишава 50 ДБ .

9. Работната мебел трябва задължително да осигурява разстояние между очите и екрана 0.50 – 0.70 м, а между очите и клавиатурата – 0.45 – 0.50 м.

10. За предпочитане са неголеми екрани, вместващи необходимия обем информация, но не по-малки от 33 см в диаметър. Големите екрани деформират образа и периферията и отразяват повече светлина.

11. В началото на всеки учебен срок учителите по информатика, компютърно моделиране и класните ръководители на I и II клас, припомнят на учениците основните принципи за „Безопасен интернет“.

## **VI. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В ЧАСОВЕТЕ ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО**

1. Задължително е учениците да работят само с работно облекло, спретнати дрехи, без украшения, а момичетата с вързани коси.

2. Учениците работят с изправни инструменти, след разрешение на учителя.

3. Забранено е на учениците да работят на високооборотни машини и с ел. ток с напрежение 360 V .

4. Учениците се задължават да спазват правилата за безопасна работа с различни пособия, инструменти.

5. Задължително е учениците да поддържат ред на работното си място.
6. Почистването на работното място е задължително след приключване на работа.

## **VII. ИЗИСКВАНИЯ ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В УСЛОВИЯТА НА ЕПИДЕМИЧНА СИТУАЦИЯ**

1.1. Всички – учители, ученици, непедagogически персонал, включително и външните посетители в сградата на 12. СУ са задължени да спазват противоепидемичните мерки, въведени чрез съответните разпоредителни актове на оправомощените институции и длъжностни лица.

1.2. Директорът на 12. СУ, чрез съответните заповеди, определя отговорността на учителите и на останалите служители за спазване на противоепидемичните мерки в сградата на училището.

1.3. Класните ръководители информират учениците и родителите за предприетите противоепидемични мерки, както и за административния ред, отнасящ се към навременното уведомяване на Училищното ръководство при заболяване на ученик и / или при поставянето му под карантина.

## **VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД**

### **1. Директорът:**

- 1.1. Определя със заповед длъжностното лице, осъществяващо контрол и координация при осигуряване БУОВТ.
- 1.2. Организира запознаването на учениците, педагогическите специалисти и родителите с настоящия Правилник.
- 1.3. Осъществява взаимодействие и координация с органите, отрасловите министерства и ведомства, местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на БУОВТ .
- 1.4. Организира регистрирането, отчитането и анализирането на злополуките и професионалните заболявания по установения в Република България ред.
- 1.5. Незабавно уведомява РУО на МОН, регионалните инспекции по труда, органите на МВР, Прокуратурата и РСПБЗН в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и тежки аварии.
- 1.6. Контролира спазването на изискванията по осигуряването на БУОВТ за опазване живота и здравето на учениците.
- 1.7. При организиране на извънучилищни дейности със заповед определя ръководителите, които отговарят за осигуряването на БУОВТ и за опазване живота и здравето на учениците.
- 1.8. Издава, при възникване на епидемична ситуация, заповеди, които гарантират максимално безопасни условия за възпитание, обучение и труд, определя и индивидуалните задължения на всички длъжностни лица, носещи конкретна отговорност за правилното и точното изпълнение на тези заповеди.

## **2. Длъжностното лице:**

- 2.1. Осъществява координация и контрол по осигуряването на БУОВТ, съгласно заповед на директора.
- 2.2. Организира провеждането на инструктаж на учители и правоспособни лица.
- 2.3. При постъпване на нов член на педагогическия и непедagogически персонал осигурява запознаването му с правилниците на училището и провежда съответния инструктаж.
- 2.4. Води и съхранява книга за инструктаж.

## **3. Учители:**

- 3.1. Познават Правилника за осигуряване на БУОВТ в 12. СУ „Цар Иван Асен II” .
- 3.2. Класните ръководители запознават учениците и родителите им на първата родителска среща за всяка учебна година с Правилника срещу подпис в поименен списък.
- 3.3. Учителите по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование провеждат с учениците си начален инструктаж срещу подпис в книгата за инструктаж.
- 3.4. Преди провеждане на фронтални опити провеждат инструктаж с учениците.
- 3.5. Учителите по физика, химия и биология ежедневно, след края на учебните занятия проверяват в съответните кабинети дали водата е спряна, токът - изключен, прозорците - затворени.
- 3.6. Учителите по физическо възпитание и спорт да провеждат инструктаж на учениците преди започване на всеки учебен час.
- 3.7. Учителите по информатика да провеждат инструктаж преди започване на всеки учебен час. След приключване на учебните занятия за деня - да проверяват състоянието на компютрите и изключват електрическото захранване.
- 3.8. Учителите, отговарящи за кабинетите и класните стаи ежедневно да проверяват изправността на ел. инсталацията, остъкляването и да следят за появата на други опасности, застрашаващи живота на учениците.
- 3.9. Дежурните учители следят и сигнализират ежедневно за неизправности на ел. инсталацията, водоснабдяването и отразяват нередностите в тетрадката за главно дежурство.
- 3.10. Всички учители да следят учениците да не сядат по первазите на прозорците в училището и стълбищните парапети по време на час и в междучасията.
- 3.11. Всеки учител, който има последен час, е длъжен да изключи компютъра в класната стая и да изведе учениците до изхода на училището.
- 3.12. Учителите в последния час задължително провеждат “петминутка“ по безопасност на движението/I- VIII кл./.
- 3.13. При извеждане на учениците по какъвто и да е повод извън училище, да се излиза само след записване в специална тетрадка / при портиера / и провеждане на инструктаж.
- 3.14. Ръководителите при организиране на извънучилищни мероприятия са длъжни в десет-дневен срок преди датата на провеждане да уведомят директора, да му представят списък на учениците и след неговото разрешение ги организират, като преди това ги инструктират срещу подпис.

3.15. Екскурзии се провеждат в съответствие с Наредба за детските и ученическите пътувания с обща цена на МОН от 2016г. и Правилника за дейността на 12. СУ, като за целта:

- (1) Ръководството предварително проучва легитимността на фирмата-организатор и фирмата-превозвач и определя ръководителите на групите за пътуване.
- (2) Ръководителите на групите изискват от родителите на учениците декларация за съгласие децата им да бъдат включени в групата и задължително провеждат инструктаж срещу подпис.
- (3) Ръководителите на отделните форми на организиран отход и туризъм, медицинският, педагогическият и останалият обслужващ персонал носят лична отговорност за живота и здравето на децата и учениците от поемането им в сборния пункт, по време на екскурзията и до връщането им при родителите и настойниците.

3.16. При провеждането на зелени училища, екскурзии, спортни прояви от градски и републикански мащаб се правят задължителни застраховки.

3.17. При излизане извън училище за провеждане на учебни часове и извънкласни дейности учителят носи отговорност за живота и здравето на учениците и задължително провежда с тях инструктаж.

3.18. При постъпване на нов ученик учителите по физика, химия, биология, физкултура, технологии и предприемачество и информатика и информационни технологии провеждат с него инструктаж срещу подпис.

3.19. Специалистите по технологии и предприемачество по изисквания провеждат инструктаж на учениците по съответните раздели и водят книга за инструктаж.

3.20. В специално определени часове на класа учителите запознават учениците с:

- Правила на безопасност на движението по пътищата;
- Правила за противопожарна охрана, плана за евакуация и действия при бедствия и аварии;
- Инструктаж за безопасна работа;
- Маркировката на аварийните изходи и опасните зони;
- Правилата за поведение в условията на епидемична ситуация.

3.21. Задължително е разглеждането на теми по действия при защита от бедствия.

3.22. Учителите на учениците от I до IV клас приемат преди и предават след учебните занятия децата само на родител/настойник или оторизирано от него лице, навършило 18 години. Решението на родител/настойник детето да се прибира само вкъщи се удостоверява с декларация до директора.

3.23. Учителите на учениците от I до IV клас следят движението на учениците в сградата и района на училището и по всяко време са осведомени за тяхното местонахождение.

3.24. Учителите на първи клас следи учениците да не напускат класната стая и непрекъснато наблюдава и контролира тяхното придвижване в сградата на училището.

3.25. Учителите, които придружават децата / учениците по време на закуската или обедното столово хранене, отговарят за живота и здравето им.

3.26. Учителите на първи клас не напускат помещението, в което се провеждат заниманията и придружават децата при всички видове дейности в сградата на училището и извън нея. При необходимост да се напусне помещението осигуряват служебно лице, което да отговаря за безопасността на децата/учениците.

#### **4. Непедагогически персонал**

4.1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.

4.2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или други упойващи вещества.

4.3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарна охрана.

4.2. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа.

4.3. Да поддържат реда, необходимата честота, културна и приветлива обстановка на работното място.

4.4. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.

4.5. Да не работят с машини, които не познават.

4.6. Да поддържат и повишават квалификацията си по безопасни методи на труд.

4.7. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията на за безопасна работа, отнасящи се за работното място – машината на която работят.

4.10. Работникът по поддръжката спазва всички изисквания по безопасност на труда.

4.11. Работникът по поддръжката ежедневно проверява изправността на ел. инсталацията, остъкляването, водоснабдяването и следи за появата на други опасности, застрашаващи живота и здравето на учениците.

4.12. Хигиенистките задължително избърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности. При епидемична обстановка осъществяват и дезинфекцията според разпореденията на Директора, домакина или друго, оправомощено длъжностно лице.

4.13. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват. При епидемична ситуация, тези дейности се осъществяват с повишена честота според конкретните противоепидемични мерки, които са разпоредени като задължителни в средните училища.

4.14. Хигиенистките спазват указанията на медицинската сестра по приготвянето на дезинфекционния разтвор. Медицинската сестра следи дали диспенсърите в коридорите и във фойетата са заредени с дезинфектант.

4.15. Хигиенистките в края на смяната ежедневно почистват, проветряват, затварят прозорци и отразяват в тетрадка / намираща се при портиера /, че след приключване на учебните часове водата е спряна, токът е изключен, прозорците в класните стаи и по коридорите са затворени.

4.16. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинетите температурата трябва да бъде не по-малко от 18 градуса. Измерването на

температурата се извършва от домакина и медицинското лице и се отразява в специална тетрадка. При отклонения ръководството на училището се уведомява своевременно.

4.17. Медицинската сестра извършва ежеседмично контрол по хигиената на учебното заведение в присъствието на домакина. При епидемична ситуация, проверките са ежедневни и във всяка смяна.

4.18. Служителите от охраната и портиерите стриктно контролират влизането на външни лица срещу документ за смолчност в сградата на училището и записват трите имена и повода за посещение в специална тетрадка.

4.19. Служителите от охраната и портиерите допускат в училището само ученици, представили пропуск. В условията на епидемична ситуация отговарят за спазването на всички протиепидемични мерки, задължителни при влизането в сградата на 12 СУ.

4.20. Служителите от охраната следят за присъствието на външни лица в двора на училището и ги отстраняват.

4.21. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето на учениците на учителите, служителите и на всички, пребиваващи в сградата на училището.

4.22. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.

4.23. През есенно-зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа през зимни условия – „План за осигуряване на учебен процес през зимата” с оглед на безопасните условия на труд.

4.24. През зимните дни хигиенистките, работникът по поддръжката и домакинът организират почистването на двора, стълбището пред училището и тротоарите, за да не се образуват заледени участъци.

4.25. При възникване на епидемична ситуация – спазват извънредните мерки, въведени чрез заповед на директора.

## **5. Ученици:**

5.1. Да не се внасят в сградата на училището вещи и предмети, които не са необходими в процеса на обучение.

5.2. Забранява се внасянето на остри предмети в сградата на училището – ножове и други мушкащи и режещи предмети, както и спринцовки.

5.3. Влизането и излизането в и от сградата на училището да се извършва без излишно блъскане и суетене.

5.4. Движението по коридорите и стълбищата се извършва само от дясната страна с умерено ходене и без тичане.

5.5. Придвижването на класовете в специализираните кабинети не трябва да пречи на движението по коридорите и етажните фойета.

5.6. Забранено е учениците да се надвесват от прозорците, да седат на первазите и да се пързаят по стълбищните парапети.

5.7. Да не играят повдигни игри в коридорите, както и в класните стаи.

5.8. Забранява се в класните стаи по време на часовете и в междучасията да се сядат на столовете по начин, предизвикващ падане и застрашаващ здравето на учениците.



- 5.9.Забранява се консумирането на всякакъв вид храна в сградата на училището, освен на определените за целта места .
- 5.10. Забранява ползването на мобилен телефон и други технически и електронни средства по време на час без разрешение на учителя.
- 5.11.Когато учениците излизат извън сградата и се придружават от учител, те са длъжни да спазват всички указания на учителя, който преди това провежда с тях инструктаж, както и да спазват всички забранителни разпоредби, отнасящи се към опазването на тяхното здраве и живот.
- 5.12.При дейности, които се провеждат извън сградата на училището, учениците са длъжни да спазват правилата на движение по пътищата, като особено внимават при пресичането на улицата. Да спазват изискванията за поведение в превозните средства.
- 5.13.Учениците от първи клас да изработят съвместно с родителите си маршрут на пътя / под формата на карта/ от училището до дома си и да го носят винаги със себе си, както и стриктно да го спазват.
- 5.14. Когато учениците се събират в сградата на училището преди първия учебен час, да остават във фойето на първия етаж. Влизането в сградата се осъществява след разрешение на съответното длъжностно лице.
- 5.15.При възникване на екстремни ситуации – земетресение, пожари и др. учениците незабавно напускат сградата, съобразно инструктажа за действие при подобни ситуации и плана за евакуация.
- 5.16.При произшествия, избухване на пожар, наводнения, травми и други подобни, учениците уведомяват ръководството на училището, дежурните учители или учителя, при когото имат час, и ако е необходимо, напускат класната стая или сградата на училището.
- 5.17.За недопускане екстремни ситуации, на учениците се забранява да внасят лесно запалими предмети и да използват открит огън. Пушенето в сградата и прилежащия район е строго забранено!
- 5.18.При завършване на учебните часове учениците напускат сградата само когато са придружени от учителя, който е имал последен час при тях.
- 5.19.Забранява се внасянето, разпространението и използването на наркотични вещества (включително и диазотен оксид), алкохол, тютюневи изделия, електронни цигари, техните разновидности и енергийни напитки.
- 5.20.Забранява се на учениците да отварят ел. таблата в коридорите, както и да пипат оголени проводници или повредени контакти. Боравенето с ел.уреди да става само в присъствието на учител и след инструктаж, при условие, че уредите са изправни.
- 5.21.С цел незамърсяване на звуковата среда с вредни за здравето шумове се препоръчва на учениците да се въздържат от високо говорене или възпроизвеждане на други високи шумове / свирене, крясъци, тропане / .
- 5.22. Забранява се на учениците с доказани чрез медицински документ заразни заболявания да посещават учебните занятия преди пълното си оздравяване.
- 5.23.В сезоните, когато е дъждовно, учениците са длъжни да влизат в сградата на училището, само след като са изчистили добре обувките си от калта.
- 5.24.При игра в двора на училището, без присъствието на учител, учениците сами носят отговорност за опазване здравето и живота си. Настоящото правило се отнася за всяко време, извън рамките на учебните занятия / преди часовете и след

завършването им /, както и по време на междучасията, ако учениците самоволно напуснат района на училището, сградата или двора.

5.25.Забранява се на учениците по времето, определено за учебни занятия, да напускат сградата и района на училището, както и през междучасията.

5.26. Учениците са длъжни да не замърсяват с отпадъци или други предмети сградата на училището, както и прилежащия към нея район.

5.27.Забранява се катеренето по дървета, огради и др. подобни.

5.28. В условията на епидемична ситуация учениците са задължени да спазват всички противоепидемични мерки, въведени в 12 СУ.

**Настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд е приет на Педагогически съвет с протокол № 15 от 12.09.2024 г.**